

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 54

(Prot. Nr.51, 3.§)

2013.gada 11.oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr. 1403/13/03.01./10

Par AB „Linās Agro Group” un AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova”, SIA „Broileks” apvienošanu

Saturs

1. Apvienošanās veids	2
2. Apvienošanās dalībnieki	2
3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums	4
4. Tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki	4
5. Konkrētās preces tirgus, kuru ietekmē apvienošanās	5
6. Apvienošanās ietekmes izvērtējums	6
6.1. Svaigas/atdzesētas vistas gaļas vairumtirdzniecības tirgus raksturojums	6
6.2. Vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgus raksturojums	9
6.3. Ietekmes raksturojums	10
6.4. Graudu vairumtirdzniecības tirgus raksturojums	10
6.5. Ietekmes raksturojums	11
7. Secinājumi	12

Konkurences padome (turpmāk – KP) 03.07.2013. saņēma AB „Linās Agro Group” 03.07.2013. ziņojumu par AB „Linās Agro Group” un AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova”, SIA „Broileks” apvienošanu (turpmāk – Ziņojums) un 18.07.2013. saņēma papildinājumu Ziņojumam. Pilna ziņojuma iesniegšanas datums ir 18.07.2013. KP 16.08.2013. pieņēma lēmumu uzsākt papildu izpēti lietā.

Izvērtējot Ziņojumā un Ziņojuma papildinājumā ietverto un papildu izpētes laikā iegūto informāciju, KP

konstatēja:

1. Apvienošanās veids

[1] Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto tirgus dalībnieku apvienošanās ir *„tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.”*

[2] (*)

[3] (*)

[4] Par apvienošanās dalībniekiem ir uzskatāmas AB „Linas Agro Group”, AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova”, SIA „Broileks”, kur AB „Linas Agro Group” ir iegūstošā sabiedrība, bet AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova”, SIA „Broileks” – mērķsabiedrības.

2. Apvienošanās dalībnieki

[5] AB „Linas Agro Group”, sabiedrība, kas reģistrēta Lietuvā ar reģistrācijas numuru 148030011. Darbības veidi ir tirdzniecība ar lauksaimniecības produktiem, agroapgāde, lauksaimniecības produktu ražošana, loģistikas pakalpojumi un rapša pārstrāde.

[6] Uzņēmumā AB „Linas Agro Group” izšķirošu ietekmi realizē Akola ApS, Dānijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 25174879. Uzņēmumam Akola ApS pieder 55,44% AB „Linas Agro Group” akciju.

Uzņēmumā Akola ApS izšķirošu ietekmi realizē Lietuvas pilsonis D.Z., kuram pieder 71% Akola ApS akciju.

[7] AB „Linas Agro Group” īsteno izšķirošu ietekmi šādās Lietuvā, Latvijā, Igaunijā un Dānijā reģistrētās sabiedrībās:

- AB „Linas Agro”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 147328026. Darbības veidi: graudu, eļļas sēklu, barības un lauksaimniecības izejvielu vairumtirdzniecība;
- A/S „Linas Agro”, Dānijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru CVR 17689037. Darbības veidi: graudu, eļļas sēklu, barības un lauksaimniecības izejvielu vairumtirdzniecība;
- SIA „Linas Agro”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 53603019011. Darbības veidi: graudu, eļļas sēklu un lauksaimniecības izejvielu vairumtirdzniecība;
- UAB „Lignineko”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 134231520. Darbības veidi: lignīna ekstrakcija (biodegvielas izejviela);
- UAB „Linas Agro” Grūdu centras KUB, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 148451131. Darbības veidi: graudu tirdzniecība un uzglabāšana;
- UAB „Linas Agro” Grūdu centras, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 148450944. Darbības veidi: vadības pakalpojumi;

- UAB „Linās Agro” Konsultācijas, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 248520920. Darbības veidi: vadības pakalpojumi;
- UAB „Gerera”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 147676584. Neaktīva sabiedrība;
- ZUB „Aukštadvario”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 168573274. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Luksiu”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 174317183. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Sidabravo”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 171331516. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Medeikiu”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 154771488. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Noreikiškių”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 302841649. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Labunavos”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 161228959. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Uzupes”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 302612561. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- UAB „Lineliai”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 302740714. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- UAB „Paberzele”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 301772627. Darbības veidi: lauksaimniecības produktu ražošana;
- ZUB „Landvesta1”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 300501060, Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- ZUB „Landvesta2”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 300501085, Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- ZUB „Landvesta3”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 300501092, Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- ZUB „Landvesta4”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 300709428. Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- ZUB „Landvesta5”, Lietuva reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 301019661. Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- ZUB „Landvesta6”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 301520074. Darbības veidi: lauksaimniecības zemes noma un vadība;
- UAB „Jungtine ekspedīcija”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 141642963. Darbības veidi: loģistika un kravu pārvadājumi;
- UAB „Dotnuvos projektai”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 261415970. Darbības veidi: sēklu un lauksaimniecības mašīnu tirdzniecība;
- SIA “Dotnuvos projektai”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 43603041881. Darbības veidi: sēklu un lauksaimniecības mašīnu tirdzniecība;
- AS „Dotnuvos projektai”, Igaunijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 12019737. Darbības veidi: sēklu un lauksaimniecības mašīnu tirdzniecība;

- UAB „Dotnuvos tehnika”, Lietuvā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 161452398. Neaktīva sabiedrība.

[8] AS „Putnu fabrika Ķekava”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 50003007411. Darbības veidi: putnu (vistu) audzēšana un putnu gaļas pārstrāde.

[9] SIA „Lielzeltiņi”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 40003205232. Darbības veidi: putnu (vistu) audzēšana, putnu gaļas pārstrāde un lopbarības ražošana.

[10] SIA „Cerova”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 43603019946. Darbības veidi: putnu inkubācija.

[11] SIA „Broileks”, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar reģistrācijas numuru 50103262981. Darbības veidi: putnu (vistu) audzēšana.

[12] SIA „Lielzeltiņi” ar SIA „Broileks” un SIA „Cerova” ir viens tirgus dalībnieks KL 1.panta 9.punkta izpratnē.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

[13] Atbilstoši KL 15.panta otrās daļas 1.punktā noteiktajam paziņojumu par apvienošanās iesniegšanu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu.

[14] Apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums Latvijā 2012.gadā ir LVL (*)(> LVL 25 000 000). Agrozījums Latvijā 2012.gadā katram apvienošanās dalībniekam atsevišķi aplūkojams 1.tabulā:

1.tabula

Agrozījums Latvijas teritorijā 2012. gadā

Apvienošanās dalībnieks	Agrozījums Latvijā 2012.gadā
AB „Linas Agro Group”	(*)
AS „Putnu fabrika Ķekava”	(*)
SIA „Lielzeltiņi”	(*)
SIA „Cerova”	(*)
SIA „Broileks”	(*)
Kopā	LVL (*) (> LVL 25 000 000)

4. Tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki

[15] AB „Linas Agro Group” ir lauksaimniecības komercdarbības uzņēmumu grupas holdinga sabiedrība, kurā ietilpst 28 sabiedrības, kuras dibinātas un darbojas Lietuvā, Latvijā, Igaunijā un Dānijā.

AB „Linas Agro Group” ietilpstošie uzņēmumi darbojas šādos tirgos:

- lauksaimniecības produktu tirdzniecība;
- lauksaimniecības izejvielu piegāde;
- lauksaimniecība;
- loģistikas pakalpojumi.

[16] AS „Putnu fabrika Ķekava” ir vistas gaļas pilna cikla ražotājs. AS „Putnu fabrika Ķekava” iepērk dienu vecus cāļus, lai izaudzētu savu produktīvo ganāmpulku olu dēšanai. Izdētās olas tiek izperētas inkubatoros, tiek izaudzēti broileri, kuri tiek nokauti AS „Putnu fabrika Ķekava” kautuvē. AS „Putnu fabrika Ķekava” pārdod gan nepārstrādātu vistas gaļu, gan vistas gaļas produktus (pusfabrikātus un gatavu produkciju).

[17] SIA „Lielzeltiņi” ražo vistas gaļu un dažādus vistas gaļas produktus, kā arī kombinēto lopbarību pašpatēriņam un pārdošanai.

SIA „Lielzeltiņi” ir kombinētās lopbarības piegādes tirgus dalībnieks, lielāko daļu sarazotās produkcijas patērējot uzņēmuma vajadzībām. (*)

[18] SIA „Cerova” vienīgais darbības virziens ir olu inkubācija un dienu vecu cāļu pārdošana. (*)

[19] (*)

[20] (*) SIA „Lielzeltiņi” tāpat kā AS „Putnu fabrika Ķekava” ir vistas gaļas pilna cikla ražotājs.

Attēls Nr.1

SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Broileks” un SIA „Cerova” sadarbības shēma (*)

5. Konkrētās preces tirgus, kuru ietekmē apvienošanās

[21] Lai arī AB „Linas Agro Group” grupā ietilpstošie uzņēmumi nodarbojas ar dažāda veida lauksaimniecības kultūru un lopu audzēšanu, neviens no tiem nenodarbojas ar vistu audzēšanu vai gaļas pārstrādi. Tādējādi AB „Linas Agro Group” grupas saimnieciskā darbība horizontāli nepārklājas ar AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova” un SIA „Broileks” darbības jomu.

[22] AB „Linas Agro Group” darbojas tirgos, kas ir vertikāli saistīti ar tirgiem, kuros darbojas SIA „Lielzeltiņi”

- AB „Linas Agro Group” nodarbojas ar graudu tirdzniecību. SIA „Lielzeltiņi” ražo kombinēto barību vistu audzēšanai, un graudi ir kombinētās lopbarības ražošanas izejviela. AB „Linas Agro Group” ir viens no SIA „Lielzeltiņi” graudu piegādātājiem.
- Viens no rapša izmantošanas veidiem ir izejviela eļļas raušu ražošanai (kurus AB „Linas Agro Group” neražo). Eļļas rauši ir kombinētās lopbarības ražošanas izejviela.

[23] AS „Putnu fabrika Ķekava” un SIA „Lielzeltiņi” darbojas vistas gaļas un vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgū. Abi šie uzņēmumi ir pilna cikla vistas gaļas ražotāji, tādējādi ir uzskatāmi par konkurentiem.

[24] Eiropas Komisija jau iepriekš ir konstatējusi, ka kā atsevišķi tirgi ir nošķirami mājputnu gaļas tirgus, liellopu un cūkas gaļas tirgus un šo gaļu produkti var tikt skatīti arī šaurāk.¹ Vienlaicīgi, ievērojot zemāk izklāstītos argumentus par apvienošanas ietekmi uz vistas gaļas un vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgu, KP uzskata, ka nav lietderīgi dalīt vistas gaļas vairumtirdzniecības tirgu smalkāk pa vistas gaļas produktu veidiem, jo tas neietekmē secinājumus par apvienošanās ietekmi.

[25] Ņemot vērā iepriekš minēto, KP uzskata, ka ietekmētais konkrētās preces tirgus ir:

- vistas gaļas un vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgus;
- graudu vairumtirdzniecības tirgus.

[26] Vistas gaļas piegādes ģeogrāfiskais tirgus ir plašāks nekā Latvija un ir nosakāms ne mazāks kā Baltijas valstis.

¹ ES Komisijas lieta Nr.COMP/M.3401 – Danish Crown/Flagship Foods, 13.punkts

[27] Pamats tam, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir definējams plašāks par Latviju, ir vistas gaļas un vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgus struktūra – liels importa un eksporta apjoms, kā arī tas, ka uzņēmumi, kuri darbojas tirgū, ir Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Polijas uzņēmumi. Papildus jāņem vērā, ka liela daļa šo uzņēmumu ir vertikāli integrēto uzņēmumu grupu dalībnieki un šo grupu uzņēmumi darbojas visā Baltijā.

[28] Attiecībā par konkrēto ģeogrāfisko tirgu definēšanu graudu vairumtirdzniecībai KP konstatē, ka Latvijā darbojas uzņēmumi, kuri iepērk graudus to tālākam eksportam uz citām valstīm, tā pat ik gadu lielu daļu graudu Latvijā ievēd no ārvalstīm (Dānijas, Igaunijas, Kazahstānas, Lietuvas, Krievijas u.c.), tāpēc KP uzskata, ka graudu vairumtirdzniecības ģeogrāfiskais tirgus ir starptautisks un nosakāms plašāks nekā Latvija, ne mazāk kā Baltijas valstis. Cenas graudu vairumtirdzniecības tirgū neveidojas atkarībā no pašizmaksas un/vai pieprasījuma-piedāvājuma ietekmē vietējā tirgū, bet veidojas preču biržās globālā pieprasījuma-piedāvājuma ietekmē. KP uzskata, ka nav nepieciešams konkrēto ģeogrāfisko tirgu definēt precīzāk, jo tas neietekmēs secinājumus par apvienošanās ietekmi.

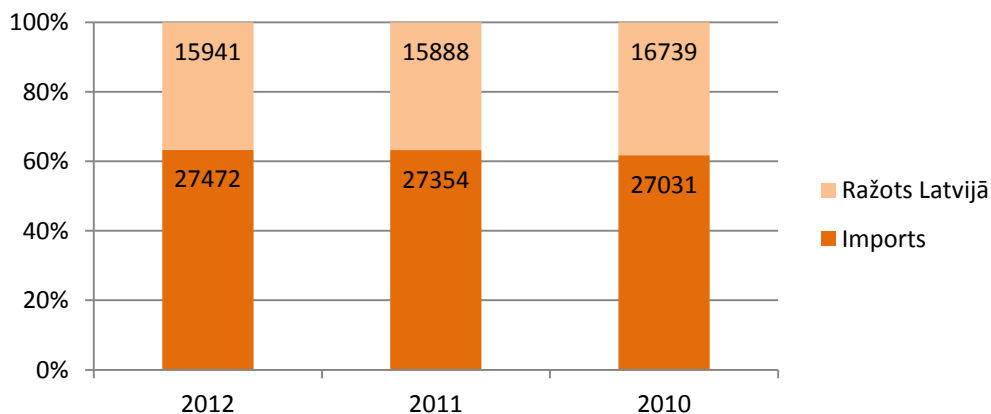
6. Apvienošanās ietekmes izvērtējums

6.1. Svaigas/atdzesētas vistas gaļas vairumtirdzniecības tirgus raksturojums

[29] Latvijas vistas gaļas tirgū tiek realizēta un patērēta, galvenokārt Latvijā, Igaunijā, Lietuvā un Polijā ražota vistas gaļa. Pēc Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes datiem laika periodā no 2010.-2012.gadam² no kopējā Latvijā patērētā vistas gaļas apjoma mazāk nekā 40% tiek ražoti Latvijā (attēls Nr.2). Ir vērojama neliela importa īpatsvara pieauguma tendence.

Attēls Nr.2

Vistas gaļas piegāde Latvijā (apjoms, t)

[30] Apvienošanās dalībnieki par saviem galvenajiem konkurentiem norādīja:

- AB „Vilniaus paukštynas” (Lietuva);
- AB „Kaišiadorių paukštynas” (Lietuva);

Abi šie uzņēmumi ir daļa no AB „Kauno Grūdai” (Lietuva) grupas. Šie uzņēmumi ir vistas gaļas un vistas gaļas produktu ražošanas uzņēmumi, savukārt AB „Kauno Grūdai” darbojas līdzīgos tirgos kā AB „Linas Agro Group” – lauksaimniecības

² Avots: Latvijas Centrālā statistikas pārvalde, <http://www.csb.gov.lv/notikumi/par-galvenajiem-lopkopibas-raditajiem-2012gada-36381.html>; <http://data.csb.gov.lv/temp/LL011020137392524.xls>

produktu tirdzniecība (tai skaitā graudi un rapsis), lauksaimniecības izejvielu piegāde, loģistikas pakalpojumi u.tml.

- AS „Rīgas Miesnieks”;
- AS „Tallegg” (Igaunija);

Šie abi uzņēmumi pieder HKScan Oyj grupai (Somija). HKScan Oyj grupas uzņēmumi darbojas Somijā, Dānijā, Zviedrijā, Baltijas valstīs un Polijā. Visi šīs grupas uzņēmumi darbojas vistas gaļas un vistas gaļas piegādes tirgū.

- CEDROB S.A. (Polija).

[31] Izvērtējot vistas gaļas ražotāju datus par saražoto apjomu Latvijas tirgum, tika konstatēts, ka lielākais vistas gaļas noieta kanāls ir mazumtirdzniecības veikali, tad vairumtirdzniecība un vistas gaļas produktu ražotāji (izejvielu iepircēji).

[32] Izvērtējot mazumtirgotāju iepirkuma datus, tika konstatēts, ka lielākais vistas gaļas noieta kanāls Latvijā ir SIA „RIMI LATVIA”, SIA „MAXIMA Latvija” un SIA „Palink” veikali.

[33] Analizējot svaigas/atdzesētas gaļas piegādātājus un to piegādes apjomus, tika konstatēts, ka lielākie svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāji ir:

- AS „Putnu fabrika Ķekava”;
- SIA „Lielzeltiņi”;
- AB „Vilniaus paukštynas” (Lietuva);
- AB „Kaišiadorių paukštynas” (Lietuva);
- AS „Rīgas Miesnieks”.

[34] Attēlā Nr.3 var redzēt katra mazumtirgotāja svaigas/atdzesētas vistas gaļas iepirkuma apjomu no katra piegādātāja. Pēc attēlā norādītajiem datiem var redzēt, ka katram mazumtirdzniecības tīklam pārsvarā ir viens svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātājs, kas nodrošina pamata apjomu. (*)

Attēls Nr.3

Svaigas/atdzesētas vistas gaļas procentuālais iepirkuma sadalījums starp piegādātājiem (*)

[35] SIA „PALINK” svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju skaits (*). 1.tabula (*)

[36] SIA „RIMI LATVIA” svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju skaits (*). 2.tabula(*)

[37] SIA „MAXIMA Latvija” svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju skaits (*). 3.tabula (*).

[38] SIA „Pārtikas tirdzniecības apvienība” svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju skaits (*). 4.tabula(*)

[39] AS „Prisma Latvija” svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju skaits (*). 5.tabula (*).

[40] Apkopojot datus par mazumtirgotājiem piegādāto svaigas/atdzesētas vistas gaļas apjomu (t), tika konstatēts, ka 2012.gadā lielāko apjomu piegādā AS „Putnu fabrika Ķekava” un SIA „Lielzeltiņi”.

6.tabula (*)

Uzņēmuma nosaukums	2011	2012
Putnu fabrika Ķekava AS	(*) < 20%	(*) < 40%
Lielzeltiņi SIA	(*) < 35%	(*) < 40%
KAIŠIADORIŲ PAUKŠTYNAS AB	(*) < 20%	(*) < 20%
Vilniaus paukštynas AB	(*) < 20%	(*) < 10%
Rīgas Miesnieks AS	(*) < 10%	(*) < 10%
Pārējie zem 1%	(*) < 15%	(*) < 5%

[41] Pēc izanalizētajiem mazumtirgotāju datiem var redzēt, ka pašlaik tirgū aktīvi darbojas AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, AB „Vilniaus paukštynas” (Lietuva), AB „Kaišiadorių paukštynas” (Lietuva), AS „Rīgas miesnieks”.

[42] Aptaujājot mazumtirgotājus, tika konstatēts, ka papildus šiem pašlaik aktīvajiem piegādātājiem pastāv arī citi alternatīvi uzņēmumi, no kuriem ir iespējams iepirkt svaigu/atdzesētu vistas gaļu. Kā svaigas/atdzesētas vistas gaļas piegādātāju alternatīvas apvienošanās dalībniekiem mazumtirgotāji nosauca šādus uzņēmumus:

(*)

[43] Izvērtējot Centrālās statistikas biroja datus par Latvijā saražoto vistas gaļas apjomu un apvienošanās dalībnieku iesniegtos datus, tika secināts, ka AS „Putnu fabrika Ķekava” un SIA „Lielzeltiņi” ir lielākie vistas gaļas ražotāji Latvijā. To kopējais vistas gaļas ražošanas apjoms katru gadu ir ap 95% no kopējā ražošanas apjoma Latvijā.

[44] Kā iepriekš minēts un atspoguļots attēlā nr.2., lielākā daļa vistas gaļas Latvijā ir importēta, tajā pašā laikā liela daļa Latvijā saražotās vistas gaļas tiek eksportēta uz ārvalstīm. (*)

[45] Apvienošanās ietekmes analīzes ietvaros tika vērtēts arī mazumtirgotāju viedoklis par apvienošanās dalībnieku tirgus varu. Mazumtirgotāji atzīst, ka apvienošanās dalībnieki ir lielākie Latvijas vistas gaļas ražotāji un norāda, ka alternatīvu vistas gaļas piegādātāju, kuri piegādātu Latvijā ražotu vistas gaļu, nav tomēr tika arī norādīts, ka galvenie kritēriji vistas gaļas izvēlei ir cena un kvalitāte un atbilstoši šiem kritērijiem tirgū pastāv daudz alternatīvu piegādātāju, tādējādi apvienošanās dalībniekiem nav tādas tirgus varas, kas var ietekmēt piedāvājumu vai cenu. Mazumtirgotāju viedokļi ir atspoguļoti 7.tabulā.

7.tabula

Mazumtirgotāju viedokļi par apvienošanās dalībnieku tirgus varu (*)

[46] Apvienošanās dalībnieku konkurējošie uzņēmumi norādīja, ka nesaskata negatīvas sekas konkurencei pēc apvienošanās, kā arī tika izteikts viedoklis, ka apvienošanās varētu uzlabot konkurences situāciju. Konkurējošo uzņēmumu viedokļi atspoguļoti 8.tabulā.

8.tabula

Apvienošanās dalībnieku konkurējošo uzņēmumu viedoklis (*)

6.2. Vistas gaļas produktu vairumtirdzniecības tirgus raksturojums

[47] Apvienošanās dalībnieki kā galvenos konkurentus vistas gaļas produktu tirgū ir norādījuši šādus uzņēmumus:

- AS „Rīgas Miesnieks”;
- SIA „Marno”;
- SIA „Rēzeknes Gaļas Kombināts”;
- AS „LIDO”;
- AS „Talsu Gaļa”;
- SIA „Forever”;
- SIA „Gaļas Pārstrādes Uzņēmums Nākotne”;
- AS „MAAG Grup” (Igaunija);
- UAB „Biovela” (Lietuva);
- ZUB „Nematekas” (Lietuva);
- AS „Rakvere Lihakombinaat” (Igaunija);
- S.A. CEDROB (Polija);
- INDYKPOL (Polija).

[48] Veicot vistas gaļas produktu tirgus izvērtēšanu Latvijā, tika secināts, ka tirgū pastāv aptuveni 20 vistas gaļas produktu piegādātāji, kas piegādā Latvijā, Igaunijā, Lietuvā, Polijā, Dānijā un Zviedrijā ražotus vistas gaļas produktus.

[49] SIA „PALINK” vistas gaļas produktu piegādātāju skaits (*). 9.tabula (*)

[50] SIA „RIMI LATVIA” vistas gaļas produktu piegādātāju skaits (*). 10.tabula (*)

[51] SIA „MAXIMA Latvija” vistas gaļas produktu piegādātāju skaits (*). 11.tabula (*)

[52] SIA „Pārtikas tirdzniecības apvienība” vistas gaļas produktu piegādātāju skaits (*). 12.tabula (*)

[53] AS „Prisma Latvija” vistas gaļas produktu piegādātāju skaits (*). 13.tabula (*)

[54] KP secina, ka palielinās vistas gaļas produktu piegādātāju skaits un ka bez apvienošanās dalībniekiem pastāv citi vistas gaļas produktu piegādātāji, kuri spēj nodrošināt mazumtirdzniecības tīkliem līdzvērtīgu piegādes apjomu.

[55] Lielākie vistas gaļas produktu piegādātāji mazumtirgotājiem ir:

- Rīgas Miesnieks AS
- Putnu fabrika Ķekava AS
- AB VILNIAUS PAUKSTYNAS
- Lielzeltiņi SIA
- Vārpas N SIA
- LIDO A/S
- Rēzeknes gaļas kombināts SIA
- RAMATAS SIA

[56] Aptaujājot vistas gaļas produktu ražotājus, kas ir gan apvienošanās dalībnieku konkurenti vistas gaļas produktu tirgū, gan apvienošanās dalībnieku klienti vistas gaļas vairumtirdzniecības tirgū, tika iegūts viedoklis, ka apvienošanās būtiski neietekmēs tirgu un apvienošanās rezultātā apvienošanās dalībniekiem būs iespēja efektīvāk ražot un uzlabot kvalitātes standartus, kas uzņēmumus varētu darīt konkurētspējīgākus attiecībā pret ārvalstu vista gaļas ražotājiem. Uzņēmumu viedokļi ir atspoguļoti 14.tabulā.

6.3. Ietekmes raksturojums

[57] KP nesaskata risku, ka apvienošanās rezultātā varētu rasties vai nostiprināties dominējošs stāvoklis vai tā varētu radīt būtiskus konkurences ierobežojumus.

[58] Ņemot vērā, ka ģeogrāfiskais tirgus nav tikai Latvija, bet vismaz Baltijas valstis, Latvijā, tad Apvienošanās rezultātā apvienošanās dalībnieki neiegūtu tādu tirgus varu, kas spētu ietekmēt piedāvājumu vai cenu.

[59] Lai gan Apvienošanās dalībnieki ir Latvijas lielākie vistas gaļas ražotāji un vieni no lielākajiem vistas gaļas produktu ražotājiem, bez kuriem nav alternatīvu piegādātāju vietējās izcelsmes vistas gaļai, tomēr tas nerada apvienošanās dalībniekiem tādu tirgus varu, kas spēj būtiski ietekmēt piedāvājumu vai cenu.

[60] Galvenie kritēriji, pēc kuriem patērētājs izvēlās vistas gaļu, ir cena un kvalitāte. Vistas gaļai Latvijas tirgū ir pietiekami alternatīvu piegādātāju, kas pēc kritērijiem „cena” un „kvalitāte” ir konkurētspējīgi ar AS „Putnu fabrika Ķekava” un SIA „Lielzeltiņi” produkciju. Mazumtirgotāji norādīja, ka arī preces ražotājvalsts ir viens no kritērijiem, pēc kuriem tiek izvēlēta produkcija, tomēr, ja cena vai kvalitāte nav konkurētspējīga, tad šis kritērijs nav uzskatāms par noteicošu.

[61] KP uzskata, ka, ņemot vērā lielo konkurenci vistas gaļas tirgū un faktu, ka vistas gaļas tirgū darbojas daudzi ārvalstu ražotāji, kā arī to, ka apvienošanās dalībnieku lielākie konkurenti darbojas lielās uzņēmumu grupās, kuriem ir vertikāli integrēta darbība, un šo grupu uzņēmumi darbojas visā Baltijā un Skandināvijā, tad apvienošanās varētu radīt pozitīvu ietekmi uz konkurenci, radot konkurētspējīgāku uzņēmumu.

6.4. Graudu vairumtirdzniecības tirgus raksturojums

[62] AB „Linas Agro Group” nodarbojas ar graudu tirdzniecību, bet SIA „Lielzeltiņi” ražo kombinēto barību vistu audzēšanai un graudi ir kombinētās lopbarības ražošanas izejviela. AB „Linas Agro Group” ir viens no SIA „Lielzeltiņi” graudu piegādātājiem, tādējādi AB „Linas Agro Group” darbojas tirgū, kas ir vertikāli saistīts ar tirgu, kurā darbojas SIA „Lielzeltiņi”.

[63] AB „Linas Agro Group” tirgus daļa graudu iepirkuma tirgū Latvijā pēdējo triju gadu laikā ir samazinājusies un 2012.gadā uzņēmuma tirgus daļa ir (*)% < 10%.

15.tabula
Graudu piegāde – Latvijas tirgū saražoto graudu iepirkums

Gads	Graudu piegāde – Latvijas tirgū saražoto graudu iepirkums ³	Linas Agro iepirkums (tonnas)	Linas Agro tirgus daļa % (tonnas)
2012	1 788 397	(*)	(*) < 10 %
2011	1 176 200	(*)	(*) < 10 %
2010	1 217 800	(*)	(*) < 10 %

[64] AB „Linas Agro Group” uzņēmumi graudus Latvijā neieved un eksportē gandrīz 100% no visiem tās Latvijas tirgū iepirktajiem graudiem. Lauksaimnieki bieži sadarbojas lauksaimnieku kooperatīvo apvienību ietvaros (piemēram, LATRAPs), kas faktiski darbojas kā lauksaimnieku kolektīvās pārdošanas organizācija, un graudu cena

³ Latvijas Centrālā statistikas pārvalde

pamatā ir atkarīga nevis no Latvijas pieprasījuma un piedāvājuma faktoriem, bet gan starptautiskās biržas cenu svārstībām.

[65] Latvijas graudu audzēšanas tirgū darbojas daudz tirgus dalībnieku – lauksaimnieki. (*)

[66] AB „Linas Agro Group” konkurenti graudu iepirkumu Latvijas tirgū ir LPKS „Latraps” un SIA „Elagro Trade” ar tirgus daļu virs 10%. Lielākie graudu pārdevēji tirgū ir vietējie ražotāji un tirgotāji – starpnieki. Viņi pārdod graudus vietējiem ražotājiem – AS „Rīgas Dzirnānieks”, AS „Balticovo” u.c., kā arī lauksaimniekiem.

[67] SIA „Lielzeltiņi” lopbarību ražo pašpatēriņam un tirdzniecībai. (*)

6.5. Ietekmes raksturojums

[68] Kā ir atzinusi Eiropas Komisija *Pamatnostādnēs par nehorizontālo apvienošanas novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju*, nehorizontālā apvienošanās nerada draudus efektīvai konkurencei, izņemot gadījumus, kad apvienotajai struktūrai ir ievērojama ietekme (kas ne vienmēr nozīmē dominējošo stāvokli) vismaz vienā no attiecīgajiem tirgiem⁴.

[69] KP izvērtēja riskus, kādi varētu rasties vertikālās apvienošanās rezultātā konkrētajā tirgū:

- Tirgus dalībnieku izslēgšana - apvienošanās rezultātā faktiskajiem vai potenciālajiem konkurentiem tiek apgrūtināta vai liegta pieeja piegādēm vai tirgiem, tādējādi samazinot uzņēmuma spēju un/vai stimulu konkurēt. Tādas rīcības rezultātā uzņēmumi, kas apvienojas, un, iespējams, arī daži to konkurenti var izdevīgi paaugstināt no patērētājiem prasīto cenu.
- Koordinēta ietekme - ja apvienošanās maina konkurences raksturu tā, ka uzņēmumi, kas iepriekš savu rīcību nesaskaņoja, tagad visdrīzāk saskaņos cenu paaugstināšanu vai citādi kaitēs efektīvai konkurencei. Apvienošanās var arī padarīt koordināciju vieglāku, stabilāku un efektīvāku tiem uzņēmumiem, kuri to izmantoja jau pirms apvienošanās.

[70] Cenas graudu vairumtirdzniecības tirgū neveidojas atkarībā no pašizmaksas un/vai pieprasījuma-piedāvājuma ietekmē vietējā tirgū, bet veidojas preču biržās globālā pieprasījuma-piedāvājuma ietekmē, tādējādi graudu vairumtirdzniecības ģeogrāfiskais tirgus ir daudz plašāks par Latviju.

[71] Veicot Apvienošanās izvērtēšanu, netika konstatēti fakti, kas liecinātu par iespējamām negatīvām sekām, apvienojoties SIA „Lielzeltiņi” un AB „Linas Agro Group”. Ņemot vērā lielo konkurenci graudu tirgū, kā arī AB „Linas Agro Group” nelielo tirgus daļu, KP neuzskata, ka šī apvienošanās varētu radīt norobežošanu, kā rezultātā faktiskajiem vai potenciālajiem konkurentiem tiek apgrūtināta vai liegta pieeja piegādēm vai tirgiem, tādējādi samazinot uzņēmuma spēju un/vai stimulu konkurēt.

[72] Apvienošanas izvērtējumā netika konstatēts, ka AB „Linas Agro Group” vai SIA „Lielzeltiņi” būtu tāda tirgus vara, kas ļautu palielināt cenas, tādējādi netiek saskatīts risks, ka apvienošanās rezultātā varētu tikt celtas cenas.

⁴ Pamatnostādnes par nehorizontālo apvienošanas novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&ihtmlang=en&lng1=en,lv&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,il,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv,&val=481208:cs>

7. Secinājumi

[73] Saskaņā ar Konkurences likuma 16.panta trešo daļu Konkurences padome aizliedz apvienošanas, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Ja paziņotā apvienošanās neizraisa minētās sekas jebkurā konkrētajā tirgū, tad atbilstoši Konkurences likuma 16.panta ceturtajai daļai Konkurences padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanas.

[74] Ņemot vērā iepriekš lēmumā konstatētos apstākļus, KP secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis vistas gaļas vai vistas gaļas produktu tirgū un graudu vairumtirdzniecības tirgū.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka KP nekonstatēja, ka Apvienošanās rezultātā tiktu radīts vai nostiprināts dominējošais stāvoklis vai Apvienošanās radītu negatīvas sekas konkurencei konkrētajā tirgū, tad Apvienošanās ir atļaujama.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu un 16.panta trešo daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut AB „Linas Agro Group”, AS „Putnu fabrika Ķekava”, SIA „Lielzeltiņi”, SIA „Cerova” un SIA „Broileks” apvienošanas.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S.Ābrama